

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KAROSZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Követel és tartozik

Klebsberg Kunó Nyiregyháza az ország összes tanáraihoz, tanítóhoz szölt és őket nemzetmentő munkára invitálta. Ami nagyon helyes dolog. Mert hiszen az utolsó számszál, amibe Trianon után fogózkodhatunk, csakugyan az az annyit hangoztatott kulturfőlény, t. i. hogy népünk a szomszéd balkániaknál lélekben tanultabb, testben edzettebb, gondolkodásban erkölcsösebbé tegyük. E munkára pedig az ország minden rendű és rangú tanítósa van elhivatva, akitől az ország méltán elvárhatja s akitől ime a kultuszminiszter is megköveteli, hogy gyönyörű feladatának egész szívével és lélekkel feleljen meg.

A kultuszminiszter beszédével kapcsolatosan azonban valami más is az eszünkbe jut. Ugy vagyunk értesülve, hogy a tanítóság, közelebbről a középiskolai tanárok éppen a jelenlegi kormány részéről mostoha és mivel sem indokolható elbánásban részesültek. Amíg ugyanis a régebbi hivatalos felfogás szerint a gimnáziumok tanárait az elsőfolyamodású bírákkal egyenlő anyagi ellátás illette meg, ma a tanárok a bírák javadalmazása mögött messzi elmaradnak. Hiszen hogyan maradnának el, mikor még becsülettel megszolgált, két törvény által is rendes fizetésnek minősített, szerény korpóllétkait is elvették. És ez az intézkedés nem *pro futuro* történt, hanem, amint említjük, már szerzett jogot, már élvezett javadalmat érintett.

Halljuk továbbá azt is, hogy a kultuszminiszteriumban már hivatalos formát is öltött a protekcionizmus. Már ott a személyi ügyek intézésénél *hivatalos rovól* van az ügyiratokon, mely azt tünteti fel, hogy a hivatali állásokra pályázót *ki ajánlja*. Tehát nem az érdemet, a tudást stb. firtatják, hanem a protektorok személyét. Hogy ez nem egészséges, nem igazságos dolog, talán nem kell hosszasan bizonyítani. Tiszteletteljes társadalom ilyen alapokon nem jutalmazhat.

Ha tehát a tanítói rendet államunk, népünk érdekében fokozott, sőt megfeszített munkára serkentjük, ugyanakkor ne feledkezzünk meg az áldozatos munka méltányos és megadható elismeréséről sem. *Mert mindenkinek teljesíteni kell kötelességét!* Az óvónőnek és a miniszternek egyaránt. Amaz nyitgós, idegölő foglalkozással, emez pedig legalább azzal, hogy szerény alárendeltjeinek fáradozásait ismeri, de nemcsak ismeri, hanem alkalomadtán el is ismeri.

A tanítósa és a tanári kar munkássága, különösen a mai erkölcsi elcsúszásunkban minden más nemzeti funkcionál fontosabb. Ez az elismerés tehát nem várthat magára.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

Lázadásra, az államfő és a kormány legyilkolására szervezte Rákosi népbiztos a magyarországi kommunistákat

Százmilliókkal pénzelt Moszkva a bolsevista összeesküvéket - Rákosi Mátyás, Weinberger Zoltán és Kun Béla titkáranak letartóztatása - Az egész ország területére szétágazik a szovjet titkos sejtrendszere

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szerdán az esti órákban szűkszavú távirat jelentette Budapestről, hogy a fővárosi rendőrség az u. n. Vági-párt számos tagját kommunisták szervezkedés gyanúja alapján letartóztatta. Mint az azóta nyilvánosságra került szenzációs adatokból megállapítható, ebben az esetben nem holmi jelentéktelen tervezetéről volt szó, hanem az államrendőrség körültekintő munkával

a legnagyobb kommunista összeesküvést leplezte le, amely a proletárdiktatura bukása óta összefogott az államrend megdöntésére.

A puccsra, megszállásra és láza-

Sejtszervezkedés a Vági-párt égisze alatt

Ismeretes még, hogy a szociáldemokrata-párt önző és öncélú vezetőségével elégedetlen munkásság egy hatalmas tömege ellenzéki alapon szervezkedett, a nyilvánosság felé *Vági István* vezérlete alatt. Az új pártalakulás hátterében azonban, az ellenzékbe tömörült magyar munkások elégedetlenségére bázisra megkezdődött a Bécsen át Moszkvából irányított zsidó-bolsevizmus aknamunkája is, amely rövidesen megteremtette a maga sejtszervezeteit, míg a tehetetlen eszközzé

Rákosi-Spitzer izgalmsz letartóztatása

A politikai osztály detektívjei, *Zdörszkydetektív* főfelügyelő és *Heim Péter* detektívfelügyelő napokon keresztül ügyelték *Weinberger Zoltán*-ra, aki szeptemberben szökött vissza Moszkvából Magyarországra. Így jöttek rá, hogy *Weinberger* és *Rákosi* a Közraktár-utcában szoktak találkozni, ahol *Rákosi Mátyás* álnev alatt lakott.

A főkapitányság politikai osztályán kedd délelőttöt találták a legalkalmasabb időpontnak arra, hogy a két gonosztevért elfogják. — Körülbelül délelőtt tíz óra volt, amikor a detektívek az egész Közraktár-utca környékét megszállták és várakozó aláspontra helyezkedtek. Tizenegy órakor azután *Rákosi* tényleg megjelent, egyúttal belépett a detektívek gyűrűjébe.

A letartóztatás abban a pillanatban történt, amikor *Rákosi* össetalálkozott *Weinberger*-rel. Az egyik detektív odalépett a népbiztoshoz és nehogy a felismertetése miatti kétségbeesésében kárt tegyen magában, vagy a detektívekben, a következőképp szólította meg:

— Jó napot *Spitzer* ur! Hol vannak az eliskasztolt milliók?

dásra szervezkedő mozgalom élén nem kisebb korifeusai állottak a zsidó bolsevizmusnak, mint *Rákosi* (Rosenfeld) Mátyás, volt kereskedelmiügyi népbiztos, *Weinberger Zoltán*, az orosz *Pravda* című kommunista szennylap egyik szerkesztője és *Balog-Bleier László*, Kun Béla személyi titkára és *Korvin Klein* bizalmasa. Mindhárom gonosztevé a gyors siker reményében lopakodott haza a szovjet parancsára, amely sok ezer dollár bocsátott rendelkezésükre.

A messze szétágazó összeesküvés leleplezéséről, a bolsevista megbízottak céljairól és módszereiről alábbi tudósításaink számolnak be.

súlyedő pártvezetők csakhamar a kommunista aknamunka egyszerű stróhmannaivá váltak.

A vezetés teljesen átsiklott a kommunista exponensek kezébe, akiknek azonban minden lépéséről idejekorán tájékoztatást nyert a rendőrség politikai osztálya, amely akkor látta elérkezettnek az időt a beavatkozásra, mikor *Rákosi-Rosenfeld* népbiztos elvtárs *Weinberger Zoltán* társaságában személyesen vette át a legfőbb irányítást.

Egyúttal hirtelen két detektív melléje lépett, karonfogta és az autó felé vitte. *Weinberger Zoltán*, aki közvetlenül mellettük állott, erre hirtelen *futásnak* eredt a Bakáts-tér felé, azonban

a detektívek szoros gyűrűjéből nem tudott menekülni.

Ezután mindkettőjüket a legnagyobb titokban a főkapitányságra szállították, ahol *Schweinitzer József* rendőrkapitány nyomban megkezdte *Rákosi* kihallgatását.

Schweinitzer kapitány is *Spitzer-ként* kezelte *Rákosi Rosenfeld*-et, aki közben visszanyerte lélekjelenlétét s különböző hamis iratokkal igazolta magát.

Ebben a pillanatban lépett a szobába *Helényi Imre* főkapitányhelyettes, odafordult *Rákosi*-hoz és vállát megveregetve, így szólott hozzá:

— **No Mátyás, mi újság Moszkvában?**

Rákosi elsápadt, majd vérvörössé vált az arca s miután köpcös, hájas zsidó, a szó szoros értelmében a gutaütés környékeste meg:

Mikor végre magához tért s kérésére egyedül maradt *Helényivel* és

Schweinitzerrel, a következőket mondotta:

— Ugy látszik, a rendőrség megtudta, hogy ki vagyok, valóban én vagyok *Rákosi Mátyás* aki a *kommün idején népbiztos voltam* és most már érzem, hogy milyen ostobaság volt tőlem hazajönni Magyarországra.

Ezután hosszas és töredelmes vallomást tett. Kihallgatása hosszu ideig tartott, amelyet azonban a nyomozás érdekében nem hozott nyilvánosságra a rendőrség.

Negyvenhat letartóztatás

Tegnapelőtt éjszaka folyamán *Rákosi* elfogatása után a rendőrség előállította a titkos kommunista szervezet valamennyi vezető emberét, számszerint *negyvenhatot*.

A letartóztatottak között van

Balog-Bleier László, Kun Béla titkára is,

aki Bécsből tért vissza szeptemberben, valamint az Eadrődön letartóztatott *Gabó József* kubikos, akit a földmunkások forradalmosításával bíztak meg.

A bolsevisták tervai

A rendőrség munkájának nagystílusú jelölését jellemezi, hogy egészen rövid időn belül, mindössze 10 nap alatt sikerült a volt népbiztos és a veszedelmes agitátor nyomára jönni és őket letartóztatni. Megállapították, hogy a szovjetmegbízottak minden valószínűség szerint *hamisított okmányokkal* lépték át a határt. Már azt is tudja a rendőrség, hogy a párt

az egész országban megkezdte szervezkedését.

A mai és holnapi nap folyamán még számos letartóztatás várható.

A kihallgatás folyamán a déli órákban szenzációs vallomás hangzott el. Kiderült ugyanis, hogy egy hónappal ezelőtt a magyarországi proletárdiktatura 32 vezető embere

kongresszusra gyűlt össze

egy külföldi városban, amelynek nevét a rendőrség a nyomozás érdekében titokban tartja.

A kongresszus elnöke *Kun Béla*, alelnöke *Rákosi Mátyás*, előadója pedig *Weinberger* volt. Ezen a kongresszuson határozták el a magyarországi kommunista párt újból való megalakulását és a kommunista akció lefolytatását.

A bizottság tagjai, az úgynevezett „trojka” *Gávány Kató*, *Gögsz Ignác* és *Óri Károly* voltak, akiket a tulajdonképpeni szervezéssel megbíztak.

Kiderül továbbá a vallomásokból, hogy a szovjet messzeterjedő akciót akart szeptember elején kenzani Magyarországon, amelynek a mai társadalmi rend felborítása és a szovjetrendszer kialakítása volt a célja.

Aszerecskűvőknek havi 5000 dollárt bocsátott a moszkvai kommunista központ rendelkezésére. Ezzel a pénzzel igyekeztek megszervezni a Váci-párt fedesete mögött működő titkos kommunista szervezeteket az egész országban.

Halállista, merénylettervek

A vallomásokból szenzációs részletek derültek ki arra vonatkozóan is, hogy milyen pokoli tervet agyaltak ki Moszkvában az ország közrendjének felborítására. Az őrizetbe vett kommunisták bevallották, hogy Moszkvában egy

halállistát állítottak össze és öket kötelezték arra, hogy a halállista szereplő egyénekkel tegyék el láb alól. A halállista élén Hority Miklós Kormányzó neve állott,

utána következett Belhén István gróf minisztereink, Vass József népjóléti- és munkügyi miniszter és a kormány többi tagjainak a neve.

A halállista szereplőinek még a hatóságok vezetői is. Ezek ellen sorozatos merényletterveket akartak elkövetni. Akciójukat körülbelül hat hónap alatt akarták lefolytatni és csak a rendőrség közbelépésének köszönhető, hogy

a kezdet-kezdeténél tovább nem haladhattak.

A Moszkvából kapott pénzzel le akarták pénzezni az összes karhatalmakat és így akarták rábírní őket arra, hogy melléjük álljanak, vagy legalább is a nagyobb kommunista mozgalmakkal szemben telenek maradjanak.

Amikor így a saját céljaiknak nyerték volna meg az összes karhatalmakat, akkor kiküldötték volna Magyarországon a tanácsköztársaságot.

Az őrizetbe vett kommunisták kihallgatása egész délelőtt folyt a főkapitányságon.

Szociális termelésből fakad a jólét

Aszerecskűvő bolsevisták vezetőinek legfőbb feladatának a rendőrség a legjobb fogást. Rákosi-Rosenfeld Mátyás, a híres kereskedelmiügyi népbiztos annak idején halálos ítélettel szabadult Magyarországról, miután a szovjet fogoly tisztektel szarolta ki az igazságszolgáltatás kezéből. Különben ez a Rákosi volt a hírhedt, cinikus mondas szerzője, amellyel az éhező burzsuokat hallgattatta el: *Szociális termelésből fakad a jólét*...

Weinberger Zoltán ugyancsak a szovjet szarolta szabadlábra, miután szintén

15 évi fegyházra ítélte a bíróság.

Megszabadulása után a véres száju Pravda című lapot s két magyar nyelvű bolsevik forradalmat szerkesztett Moszkvában.

Balog-Bleier pedig, aki egyébként egy gazdag földbirtokos zsidó család fia, Kun Béla személyi titkára és a szadista hóhér Korvin-Klein Ottó kebelbaraja volt. Az utóbbi években Bécs mulatóiban folytatott hírhedt dorbézolásokat, míg a dollárok kedvéért újra vállalkozott a rosszul sikerült kalandra.

Szigoru intézkedéseket ígér a belügyminiszter

A kommunista szervezkedés leleplezése és a tettesek letartóztatása rendkívül nagy feltűnést keltett nemcsak az országban, de a külföldön is. Marinovich Jenő dr főkapitány és Diószeghy János miniszteri tanácsos a délelőtti folyamán hosszabb tanácskozást folytattak Rakovszky Iván belügyminiszterrel, aki a következőket mondotta:

A mostani letartóztatások igazolták mindazokat a feltevéseket, amelyek a kommunisták szervezkedéséről szóltak. Természetes, hogy a legszigorabban fogunk eljárni, hiszen itt egy külföldi összeköttetésekkel rendelkező szervezkedésről és propagandáról van szó. Kötelességünk, hogy az ilyen mozgalmakat legerélyesebben már csirjában elfojtsuk.

Mint hogy egész Európában a bolsevista mozgalom ellen megindult a szigorú védekező munka, jogunk

van remélni, hogy azoknak a külföldi szalaknak a nyomán, amelyeket a rendőrség most leleplezett,

sikerülni fog rendet teremteni a külföldi gócpontokon,

ahonnan a bolsevista propaganda számai egész Európára szétterjednek.

A nyomozás részleteiről épen a további nyomozás sikere érdekében sem a belügyminiszter, sem pedig a belügyminiszter szellemében a nyomozást irányító főosztályvezetők nem nyilatkoztak.

A rendőrségnek Rakovszky Iván belügyminiszterrel ma délelőtti tanácskozáson igen szigorú utasításokat adott, amelynek értelmében a további nyomozásokat lefolytassák és bizonyosra vehető, hogy a most leleplezett nagyarányú kommunista szervezkedésnek meg a csirjái is kifogják irtani.

A Svetits-intézet kibővített, kétemeletes palotája négy havi munka után elkészült

Csütörtök délután mutatták be az új intézetet — Lindenberger János dr és Szentkirályi Tivadar beszédei

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város területének azon a részén, melyet a közüzemtelepítő és virággruppok rakosgató városfejlesztési politika szakavatott keze messze elkerült: a Szent Anna-utca poros téglajárdája mellett a krisztusi Imádat és magyar szeretet kulturájának új temploma épült, a kibővített és kétemeletes magasra fel emelt Svetits-intézet. Négy hónappal ezelőtt még egy kis egyemeletes házban szorogott a katolikus magyarok legnagyobb leánynevelő intézete, ma már óriási, kétemeletes palota hirdeti a magyar nemzeti kultúra életét.

A Svetits-intézet bemutatása

A debreceni római katolikus egyház és a Svetits-intézet vezetősége csütörtökön délután 4 órakor mutatta be az új intézetet az egyháztanács és iskolaszék tagjainak s az érdeklődő közönségnek. Az előkelő publikum sorában megjelentek dr Lindenberger János püspöki helynök, Szent-Királyi Tivadar egyháztanácsi világi elnök, kormányfőtanácsos, dr Láng Nándor iskolaszéki elnök, egyetemi tanár, Mellau Márton intézeti igazgató, Maria Teofila zárdafőnöknő, Milekter Rezső egyet. tanár, Nagy Jenő igazgató, dr Tóth Emil és Debrecen magyar társadalmának igen sok vezetőtagja.

Az új épület

A négy hónap alatt átalakított és részben újonnan épült Svetits-intézet kétemeletre magasított palotája nemcsak magasságát, de hosszúságát tekintve is kibővült, mivel a Szent Anna-utca 28. számú ház helyén is új frontot építettek. Az építési munkáját Paczó építésmérnök kitérő tervrajza alapján és Jerzsák Béla mérnök felügyelete mellett a Tóth-Sebestyén-vállalat végezte. A berendezési munkálatokat magyar iparosok látták el, akiknek nagy-szerű teljesítményeiről a Hajdúföld már beszámolt. A csütörtöki bemutató közönsége nagy érdeklődéssel szemlélte a modern, amerikai rendszerű építési munkát: a tágas, szolopnikkúli, vasheveredő lépcsőházat, a művészi szépségű frontot, a Teschauer-féle kettős ablakkal ellátott folyosókat és a gazdagon felszerelt termeket.

A berendezés

A Svetits-intézet tantermei és más

helyiségei a modern fejlődés minden vívmányával fel vannak szerelve. Kényelmes padok, ruha- és térkép-szekrények, húzható kettős táblák, a tanári szobákban hatalmas könyvszekrények és gyönyörű keményfabutorok, a fizikai szertár- és előadóterem villanyárammal, gázzal, vízvezetékekkel és fizikai műszerekkel gazdagon felszerelt helyisége, a másodemeleti kézimunka-, ének- és ipariskolai termek berendezése mindmáig magyar iparosok tökéletes munkáját dicsérik. Különösen feltűntek Wankó András debreceni műasztalos mester remekbekerítései, polituros famunkái.

Lindenberger János ünneplése

Az épület megtekintése után a közönség a földszinti díszterembe vonult, ahol lelkes ünneplésben részesítették dr Lindenberger János püspöki helynököt, aki a kulturális akciónak megszervezője, fáradhatatlan és odaadó vezetője volt. Elsősorban az ő nevéhez fűződik az érdem, hogy a debreceni Svetits-intézetből Magyarországon egyik legnagyobb és legmodernebb intézete lett. A terembe lépő főpapot nagy éljenzés fogadta, melynek végeztével Szent-Királyi Tivadar mondott emelkedett hangú, értékes üdvözlő beszédet.

— Közülük sokaknak élénk emlékezetében van, — mondotta Szent-Királyi Tivadar — midőn Méltóságod 1918-ban elfoglalta Debrecenben a hívek lelkipásztorságát, a templomban tartott beköszöntő beszédjében a hit, kötelességteljesítés és szeretet

programjára építette működésének alapját. Nagy gyönyörűsége lehet az elért eredményekben, mert hitéletünk azóta nagyon megerősödött. A kötelességteljesítést iskoláink fejlesztése és bővítése által végezte sikerrel Méltóságod. A hívőktől azt méltóztatott kérni, hogy nézzék meg tetteimet és kövessenek engem. A debreceni katolikusoknak különösen szükséges, hogy ez irányítás mellett egységesek maradjanak, mert nemzeti szerencsétlenségünkben a legsúlyosabb vétkeket akkor követnénk el, ha figyelmen kívül hagyánk Méltóság-

godnak minden alkalommal kifejezett óhaját, hogy csak szeretettel lehet elérni eredményeket.

Ittléte óta sokszor megismétlődtek mindig egy helyről jövőleg a katolikusokat bántó nyilatkozatok. A katolikuság vezetői mint sötétben bujkálók és a felvilágosodás akadályozói lettek aposztrofálva. Minden ilyen alkalommal Méltóságodnak lelki és szívjódsága s szeretettel hirtető tettei voltak azok, melyek féken tartották a vdiasszadsra kész egyéneket. A nagyhatású beszéd után

dr Lindenberger János

emelkedett szólásra. Petőfi Sándor verséből vett hasonlattal a Svetits-intézet felépítését ég és föld közös munkájának mondta, majd ismertette a három milliárdos építkezés történetét és halálával emlékezett meg Klebelsberg Kunó kultuszminiszter áldozatkészségéről, aki a váradi egyházmegye időközi jövedelméből másfél milliárdot utalt ki a nemes célra. Másodsorban Debrecen katolikusairól emlékezett meg, akik 360 milliót adományoztak. Kifejezte elismerését a vállalkozóknak és az egész katolikus társadalomnak, mely szeretettel karolta fel a kibővítés gondolatát. Beszéde végén hangsúlyozta, hogy

a megkezdett uton szeretettel fog továbbhaladni,

mert csak szeretettel lehet elérni eredményeket.

Dr Lindenberger János püspöki helynök méltóságát teljes válaszából a krisztusi szeretet diadalmas hangja esendült ki s az egybegyűlt közönség úgy őt, mint a világi elnökséget, Mellau Márton igazgatót és M. Teofila főnöknőt lelkes ünneplésben részesítette.

Az intézeten kívül

A lélekelő háziünnepély után az érdeklődő publikum egy gazdag élménnyel meggyarapodva hagyta el az intézetet.

Magyarország nemzeti kultúrjaggy emelettel és ezáltal Magyarországot feltámadásra is egy lépéssel előbbrejutott. Kint a Szent-Anna-utcán magasán állott a szürke debreceni por. Mikor a kövezetre léptünk, eszünkbe jutott Debrecen magisztrátusa. Visszanézünk, de egyetlen képviselőjét sem láttuk a közönség sorai között.

A városi tanács csak egy rövid, de velős határozatot küldött maga helyett, melyben értesíti az igazgató-ságot, hogy kérését honordíva megengedi a ház előtti burkolat kijavítását. A költségeket azonban a Svetits-intézet maga tartozik viselni.

Változások a vasúti menetrendben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Október 1-től kezdődőleg Debrecen—Nagykeréki között az 5722 és 5723 számú vonat nem naponként, hanem kedd, csütörtök, szombat és vasárnap, továbbá Debrecen—Nagyléta—Vertes között az 5822 és 5823 számú vonat szintén nem naponként, hanem hétfő, szerda és pénteken fog közlekedni. Az 5722 számú vonat indul Debrecenből 8 óra 5 perccor, az 5723 számú vonat Debrecenbe 17 óra 7 perccor. Az 5822 számú vonat indul Debrecenből 8 óra 35 perccor, az 5823 számú vonat Debrecenbe 16 óra 02 perccor.

8000 korona tiszta vas apróhirdetés 4 lapban

Művésztelep és muzeum a Hortobágyon

Istvánffy Gyula festőművész érdekes terve

(A Hajdúföld tudósítójától.) Igen érdekes és nem mindennapi beadványt intézett csütörtökön a városi tanácshoz Istvánffy Gyula az ismert nevű, kiváló debreceni festőművész. A terjedelmes beadványban elmondja Istvánffy, hogy a Hortobágy kincsei nagyrésztben ma is kiaknázatlanul vannak és sok olyan dolog vár megvalósításra, amely az idegenforgalmat is növelhetné. Istvánffy a hosszú beadvány többi részében arra kéri a tanácsot, hogy adjon neki engedélyt arra, hogy a Hortobágyon egy házát építhessen.

Amennyire a beadványból ki lehet venni, Istvánffy egy művésztelep-építési tervét ajánlja a Hortobágyon létesíteni. Egy magyaros, izléses házat akar a Hortobágyon építeni. Ebben a házban, amelyet kedves kis kert venne körül, vendégszobák

sőt műtermek is lennének, amelyekben lehetne írni és festgetni is. Istvánffy ezenkívül egy muzeumot is akar elhelyezni. Ebben

a muzeumban gyűjtenék össze a puszta életére vonatkozó különböző tárgyakat.

Az egész telep Istvánffy tervei szerint 10—25 évig városi ellenőrzés alatt állana. Részletesebb terveket egyelőre még nem közölte beadványában Istvánffy, azonban jelzi, hogy „agyában már teljesen készen állanak az összes tervek.” Általában mint a beadvány mondja, a telepen a baromfityésztés áldásait óhajtaná a gyönyört adó művészettel összekötni.

Az érdekes és megvalósításra érdemes tervet felvető beadvánnyal valószínűleg hétfői ülésében foglalkozik a városi tanács.

Ujabb nyomok a hamismilliók bűnügyében

Rövidesen kézrekerül az összes hamisító és terjesztő

(A Hajdúföld tudósítójától.) A hamispénz forgalombahozatali és pénzhamisítási ügyben a nyomozás csendben, de annál nagyobb előrelépés és nem lankadó buzgósággal folyik tovább. Az olaszliszkai csodarábbinak, Friedländer Hermannnak a 600 millió korona óvadék ellenében való szabadlábrahelyezése óta eddig jelentős fordulat nem történt, az őrizetben levő foglyok továbbra is a debreceni kir. ügyészség fogházában ülnek.

A nyomozás most azonban újabb fordulatot vett.

Az olaszliszkai vizsgálati foglyok bűnössége kétségtelen és a bűnügynek ez a része teljesen tisztázottnak tekinthető. A nyomozás inkább abban az irányban terjedt ki, hogy

kézrekerítsék azokat mind, akik a hamispénz forgalombahozatalában résztvettek

és előkerítsék a hamis kliséket és a kinyomott, de még forgalomba nem hozott hamis milliókat.

Miután ismét hamis bankókra akadtak, kétségtelen, hogy Friedländernek, ugyszintén a körözés alatt álló Weingarten Jeromoson kívül még számos ember bűnös a hamismilliók terjesztésében.

Preinseberger Jenő táblabíró, vizsgálóbíró, aki szabadsága ellenére fáradhatatlanul dolgozik ennek a szövevényes bűnügynek a kibogozásán,

most újabb, jelentős nyomokra bukkant

és ezek alapján remény van arra, hogy sikerül a többi bűnösöket is kinyomozni és ha még meg nem szöktek azóta, kézrekeríteni. Ezekről a nyomokról a vizsgálat és a nyomozás sikere érdekében még bővebbet nem közölhetünk.

A nyomok újra Budapestre és a vidékre vezetnek. Csütörtökön délelőtt Debrecenbe érkezett és megjelent a vizsgálóbíró előtt az upepesti Friedländer Frigyes apja és a fiával akart beszélni. A vizsgálóbíró, mivel anélkül is szükségessé vált a kihallgatása, kihallgatta az öreg Friedlandert. A kihallgatás több mint egy óra hosszat tartott és az öreg Friedländer

vallomásaiban önkéntelenül is sok olyan részletet árult el,

amelynek a nyomozás további során a nyomozhatóságok még hasznát vehetik. Közben Preinseberger Jenő vizsgálóbíró felhozatta a fogdából a fiatal Friedlandert is, aki mikor apját meglátta és az szemrehányóan korholni kezdte,

hangosan sírásra fakadt.

A fiatal Friedländer különben amiatt panaszkodott, hogy ő a fogházban nem kap kóser kosztot, a fogházban ugyanis nem főznek külön kóser kosztot, csak tréflit, neki meg nem küldenek be hozzátartozói és hitsorszojai kóser kosztot. Ugy látszik, őt nem becsülik annyira a zsidók, mint a rabbit és családját.

A pénzhamisítási ügyben a fordulat az újabb nyomok alapján pár napon belül várható.

A polgármesteri lakpénzzel sem lehetne megfizetni az új városi lakások bérét

Épül a Magoss-udvar — elégedetlenek a jövődőlakók. Mérsékelni kell a DMKE mögötti városi bérházak túlságosan magas lakbéréit

(A Hajdúföld tudósítójától.) A DMKE mögötti területen valóságos porfelleg száll az őszi ég felé. Kopácsolás, fűrészelés, kalapálás hangja veri fel a tájat, ahol most Debrecen városának négy új bérháza, ahogy a rossz nyelvtűk elnevezték, a Magoss-udvar épül. Három ház már tető alatt van, a negyediket még mindig javában dolgoznak a kőművesek, mert mint a Stábil mérnök mondja, a munka szerfelett sietős. November elsejére készen kell lenni a három háznak, míg a negyediket december közepére kell átadni a városnak, illetőleg a lakóknak.

A Magoss-udvar

A szélső épület homlokzatának nagy városi címeréről ravaszul mosolygott Debrecen báránya, mert hogy mindjárt ezzel kezdjük, címer is díszíti a Magoss-udvart. Az állványok erdői közül pedig lassan-lassan már kibontakoznak az új paloták. Csinos, világos — debreceniesen szólva — jóképp valamenyi. Sárga falakon vidám piros tető virít, bent pedig már látni lehet, hogy jó, kényelmes lakáshoz jutnak, akikre már rámosolygott a tanácskegy. Napfényes, világos, nem túlságosan nagy szobák fogadják majd november elsején az új lakókat.

Akkorra készen lesz minden. Bevezetik a villanyt, vízvezetékét, a Stábil elkészíteti a házak körül a járdát a város pedig — persze csak tavasszal

parkirozást fogja a bérházak közé eső területet, a tulajdonképpeni Magoss-udvart.

Most még 140 munkás dolgozik az épületek elkészítésén, de novemberre, illetőleg december közepére készen lesz mind a négy kétemeletes bérház, amelyekből 800 millióba kerül egy-egy darab.

Ahol olcsó a lakbér

Az ötödik ház, azaz hogy sorrend szerint az első, amelyet még tavaly építettek, csendesen hallgat az épülő új paloták mögött. Piros virág nyílik a kertben, az emeleti ablakokban. Azt hirdeti, hogy itt nyugodt, csendes emberek lakhatnak, de hiszen nekik könnyebb is csendesnek lenni, mint azok lesznek majd, akik a másik négy új bérházba jönnek. Könnyebb, mert ők csak 320 aranykorona lakbért fizetnek egy ugyanolyan kétszobás lakásért, ami 900 aranykorona kerül majd a tőszomszédságban.

A városi tisztviselők a lakbér mérsékléséért

A város új lakói, akik még nem lakók ugyan, de ha pénzük lesz rá, azokká lehetnek november elsején, sehogyan sincsenek megelégedve a túlságosan magas megállapított bérekkel. Hivatalosan ugyan még senkise jelentette be, de tudomásunk szerint már is sokan vannak, akik lemondani készülnek a lakásaikról. Nyolc kilencszáz aranykoronát, havonként tehát egymilliónál is többet

alig tud valaki fizetni egy kétszobás lakásért. Még hozzá a boldog lakástulajdonosok legnagyobb része szerény fizetésű tisztviselő, városi hivatalnok, akinek

nem áll módjában megfizetni negyedév elején a három-három és félmillió lakbért, ami több mint egy egész havi fizetése.

A lakáshoz jutott városi tisztviselők, mint értesülünk, már is mozgalmat indítottak a Magoss-udvar lakbérének mérséklése érdekében. A városi tisztviselők azt szeretnék elérni, hogy az egyik bérpalotát nekik adja ki a város s ebben az egy bérházban mérsékeltébbek legyenek a bérek. Ez az álláspont minden esetre jogos és méltányos, azonban igazságos csak úgy lesz, ha a többi új városi lakások lakbéréit is ugyanolyan mérsékelik.

A polgármester se tudná megfizetni a lakbért

Erre a bérmérséklésre feltétlenül szükség van, már csak azért is, mert hiszen a várostól kapott lakbéréből maga Magoss György polgármester se tudná kifizetni egy két szobás lakást az új házban. Magoss polgármester ugyanis 794 aranykorona lakbért kap a várostól, ugyanekkor pedig a DMKE mögötti bérházakban egy földszinti, vagy első emeleti kétszobás lakásért 900 aranykoronát kellene fizetni. Mit szóljanak hát azok a kis városi tisztviselők, akiknek lakpénze mindössze évi 2—300 aranykorona, vagyis pontosan

egyharmada a részükre kintalt lakásbéréknél.

A rangidős városi tanácsnokok is 635 aranykorona lakbért kapnak, az állami tisztviselők pedig jóval kevesebbet, mint a Magoss-udvar lakásainak bére.

A most közölt kimutatás szerint XI. rangosztályban levő állami tisztviselő 1,056.000 korona lakbért kap egy negyed évre, ugyanakkor 3,200.000 koronát kell fizetni egy kétszobás lakásért az új városi bérházakban, amelyekben a lakbért legjobban esetben is csak egy államtitkár, szóval egy harmadik fizetési osztályban levő magasrangú tisztviselő tudná megfizetni.

A lakók mozgalma

Az antiszociális lakbér megállapítás miatt mozgalom indult meg azok körében, akik lakást kaptak a várostól s az érdekeltek már gyűlést is hívtak össze, amellyel kapcsolatban a következők közlésére kérték fel a Hajdúföldet:

Felkérjük mindazokat, akik a DMKE mögötti új városi bérházakban lakást kaptak, szíveskedjenek fontos megbeszélés céljából 26-án, szombaton d.u. 6 órakor az Angol Királynő fehér termében megjelenni.

Romélhetőleg a különböző oldalról megindult akcióknak meg is lesz az eredménye s a városi tanács rövidesen revízió alá veszi a lakbérékre vonatkozó határozatát.

BÉSZLER ÉS DÁVID
vaskereskedése
AKOS ÉS HUSZOBORMELLEIT

KÁLYHÁK, TŰZHELYEK,
FÜSTCSÖVEK, ÉPÜLET-
ÉS BUTORVASALÁS,
ZOMÁNCEDÉNY

Olcsó árak.

Pontos kiszolgálás.

Nagy választék

VIGSZINHÁZ

URÁNIA

APOLLÓ

Szombattól

Tangó Argentínó

Zigottó az orosz-lánszivü

A vágyak asszonya

A Hajdusági Férfi ruházatház tolvajának orgazdái a bíróság előtt Valamennyit elítélte a bíróság

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mint ismeretes, a debreceni Hajdusági Ruházatház kárára a közelmúltban nagyarányú lopás történt. A cég főnöke, Gelber Gyula névtelen levélben értesítést kapott, hogy egyik alkalmazottja állandóan dézsmálja a ruharaktárt. Gelber a rendőrségen tett panaszt és a nyomozó detektív, Székely Mihály megállapította, hogy a lopást Berger Ferenc kereskedősegéd követte el és pedig úgy, hogy zárás előtt

egy-egy öltönyt az inge alá göngyölt és úgy csempészte ki az üzletből.

Több, mint husz öltönyt lopott így el, azonkívül szőrmekabátot és más ruhaneműket. A lopott holmikat több helyen, orgazdánál értékesítette, így Grósz MAYER péknél és a feleségénél, Szolovits Józsefnél. Berger hozzátartozói az okozott kár egy részét azáltal, hogy lefizettek Gelbernek 17 millió koronát, megértették, ennek következtében Gelber Berger ellen visszavonta a feljelentést és minthogy ez a büncselekmény, tekintve a szolgálati viszonyt, csak magánvádra üldözendő,

Berger ellen megszüntették az eljárást és az így büntetlenül szabadult.

A debreceni kir. törvényszék Lakatos Gábor elnöke alatt működő büntetőtanácsa csülörtökön csak az orgazdákat, Grósz MAYERt és feleségét, továbbá Szolovitsot vonta felelőségre, akik mindent tagadtak. A lopott holmik nagyrészt megtaláltak Grósz MAYER lakásán, ugyanis Berger odavitte azt és négy millió kölcsönt véve fel, fedezetül otthagyta a lopott ruhákat. Egy lopott ruhát meg Szolovitsnak adott el, aki azt viselte is. Kihallgatta a bíróság a tolvaj Bergert is, aki különösen Szolovitsra vallott terhelen. Erre izgalmas jelenet következett. Szolovits bejelenti az elnöknek, hogy Berger azért vall ellene terhelen, mert nem fizetett neki egy fél-milliót.

Ennek igazolására két tanút jelent be.

A bíróság a délutáni tárgyaláson tisztázta ezt a kérdést. Berger azt állította, hogy Szolovits igyekezett rábírni, hogy kap pénzt, csak valljon kedvezően. Kihallgatta a bíróság a két tanút, illetőleg közvetítőit. Azonban nem derült ki, kitől eredt a megvesztegetés eszméje, mind azt

állította, hogy csak színleg ment bele a dologba.

A bizonyítási eljárás lefolytatása után a bíróság kihirdette az ítéletet,

Csaknem 200.000 dollárt vontak le a város külföldi kölcsönéből

A második részletből 82 000 dollárt vonnak le

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen városa tudvalevőleg már kézből kapta a külföldi kölcsön első részletét.

450 ezer dollár helyett azonban csak 347 ezer dollárt vontak le

a város, mert az árfolyamvesztés, az első félévi annuitás, valamint az átutalási költségekre 103.000 dollárt levontak.

A városnak október közepén kellene megkapni a Spayer bankháztól

mely szerint orgazdaságban bűnösnek mondotta ki a vádlottakat és ezért

Grósz MAYERné nyolc hónapi börtönt, Grósz MAYER két Szolovits egyhónapi fogházat kapott.

Az ügyész súlyosbításért, a védő enyhítésért felelőszett.

a külföldi kölcsön másik felét, ebből azonban már csak az árfolyamvesztés miatt vonják le, de ez is 82 ezer dollárt fog kitenni.

Végeredményben tehát a város

900 000 dollár helyett csak 715 ezeret fog kapni.

úgy, hogy e miatt minden valószínűség szerint változtatásokat és mérsékléseket is kell majd eszközölni a kölcsön beruházási programján.

Kövel és kavicsal teli bőrönd fedezetül a kicsalt hárommillió koronára

(A Hajdúföld tudósítójától.) Különös szélhámosági ügyben indította meg a nyomozást most a debreceni államrendőrség. Czeller Gizella kaszirosnó, aki most állás nélkül van, Miskolcon az állomáson a vonatot várta, elakart utazni. Az állomáson odament hozzá egy fiatalember, Szabó Árpád, akit látásból ismert és az szorult helyzetére hivatkozva kicsalta tőle

hárommillió korona meglakartolt pénzt,

avval, hogy azt legkésőbb egy nap alatt visszafizeti neki. A kölcsön fejében fedezetül

otthagyta nála a bőröndjét, amely rendkívül súlyos volt

és a külső jelek szerint jól meg lehetett tömve holmikkal. A kaszirosnó belement a kölcsönbe, azonban azóta az állítólagos Szabó Árpád nem jelentkezett, sem a kölcsönvett hárommillió koronát nem küldte meg, sem a zálogba tett bőröndöt nem érdeklődött. Ekkor a kaszirosnó felnyitotta a bőröndöt, kíváncsi volt a tartalmára és meglepetve látta, hogy az tele volt kövekkel és kavicsokkal, ugyiszintén értéktelen rongyokkal.

A nyomozás megindult.

Kibővítik a vásárpénztárt

(A Hajdúföld tudósítójától.) A vásárpénztár, mint ismeretes, hétfőn kezdte meg működését Debrecenben. A közönség már akkor is nagy örömmel szemlélte e kiváló intézmény működését s a jövőben a vásárpénztár még inkább rá fog szolgálni az elismerésre amennyiben a vásárpénztár vezetősége szemelőtt tartva a közönség kéréseit, fontos újításokra határozta el magát.

Igy a hétfőn tartandó sertes-vásáron már nem két, hanem három mázsánál fogják a méréseket esz-

közölni. A behajtásnál az eddigi 2 ember helyett négyet alkalmaznak, hogy így elkerüljék a torlódást. Külön felirót alkalmaznak eszentul a mázsánál és kettővel gyarapítják a kötjegy kiállításnál működő tisztviselők számát is. Az újonnan létesítendő 8 pénztárnál összesen 24 tisztviselő fogja munkáját végezni.

Ezen felül a vásárpénztár vezetősége elhatározta, hogy még egy hivatalos helyiséget épít, amely egyszerre 200 ember befogadására lesz alkalmas.

Elkészült a Szent Anna-utcai háromemeletes városi bérpalota terve

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen városa a külföldi kölcsönből, mint ismeretes, egy hatalmas bérházat akar építeni a Szent Anna és Batthányi-utcák sarkán a régi rendőrségi épület helyén.

A városi tanács a műszaki osztálynak már kiadta a megbízást az új palota terveinek elkészítésére. A terveket már el is készítette Smitz Lajos építész-mérnök s ezek a tervek kitűnően sikerültek.

Schmitz Lajos három tervet is készített s ezek közül egy barokk stílusban, a másik barokk- és modern stílus keverésével, a harmadik modern stílusban készült el.

A legszebb és legimpozánsabb az első terv, amely szerint

három barokk stílusban készülne el az új palota.

A terv szerint a palota háromemeletes lenne. A földszinten két utcára 12 szoba lenne s itt nyerna

elhelyezést a világítási vállalat városi üzlete is.

Az egyes emeleten 3 háromszobás és 4 négyes szobás lakás lenne. Ezeket teljesen modernül, minden komforttal felszerelve rendezték be.

A bérpalota tervei közelesem a tanács elé kerülnek s az építést valószínűleg tavasszal megkezdik. Ezel kapcsolatban említjük fel, hogy az új bérházban épülő lakásokat a városi tanács árverésen akarja bérbeadni.

Bár tudomásunk szerint ezzel az állásponttal maga Magoss György polgármester sem ért egyet, a városi tanács már meg is hirdette, hogy

árverelelni fogja a lakásokat.

A lakások elkészülésétől még sok idő választ el, azonban remélhetőleg, ez idő alatt a tanácsnak módjában lesz revízió alá venni ezt a minden tekintetben sérelmes határozatot.

HIREK

1925 szeptember 25. (Péntek)
Prof.: Kleofás. Kath.: Gellért.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánkban derült és az évszakhoz képest igen meleg uralkodik. A hőmérsékleti maximumok 25-30 C. között változnak. A minimum 15 fok C. körül van. Prognózis: Nyugatról borulás és eső várható, később megélenkülő nyugati szelekkel, hűvös idő.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.

Városi muzeum: 9-12-ig, 2-4-ig.
Gyógyászterápia közlül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó (Piac-utca 18.), Arany Egyszaru (Kossuth utca 8.), Muraközy (Hunyadi-utca 5.), Magyar Korona (Péteri-utca 10.), Nádor (Szent Anna-utca 66.), Csokonay (Mester-utca 43.) Arany János (Csapó-utca 77.).

A debreceni Patronázs-egyesület gyermeknapja

(A Hajdúföld tudósítójától.) Okt. 4-én tartja a debreceni Patronázs Egyesület az évi gyermeknap gyűjtését a városunkban élő, elhagyott apátlan, anyátlan gyermekek felszámolására. Nagybán fognak az előkészületek, hogy ez a nap minél fényesebb és minél eredményesebb legyen. Az Egyesület hölgytagjai, élükön Fráter Erzsébet elnöknővel fáradoznak a sikerén.

A részletes programot legközelebb közölni fogjuk.

Már most kéri a Rendezőség, hogy aki csak teheti, küldjön virágot a gyűjtő napon a városháza nagyerkébe, ahol majd a gyűjtőbizottság át fogja venni.

A bulgár képviselők a Kormányzóval. Budapestről jelentik: Nagybanai vitéz Horthy Miklós Magyarország Kormányzója ma délelőtt fogadta a Budapesten időző bulgár kiránduló csoport tagjait. A bulgár vendégeket Nainadoff Nikola, a Szobranja második alelnöke és Theodor Pavlov bulgár ügyvéd mutatta be a Kormányzóhoz, akik a legszívvelősebben elbocsátást kértek. A fogadás délután 1 órakor ért véget. A Kormányzó távozásakor a bulgár vendégek lelkesen ünnepelték.

A SzEFHE hivatalos órái. A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesületének titkári hivatala újra megkezdte hivatalos óráit, Szeptember végéig a hivatalos idő két-két napokon délelőtt 8-9-ig az egyesület internátusában (Péteri-utca 25. fszt.)

Mire jó az olah „huszár”. Nagyváradról jelentik: A Nagyváradhoz közel fekvő Szent János község határában az ötös huszárvezető katonája megtámadta, véresre verte és kirabolta Dénes Kálmán és Melindr Zoltán foglyotlen földműveseket. A nagyváradi hadtestparancsnokság intézkedett a hős olah katonák kizárására.

Höchl Margit hangversenye az ideai fényes zeneszaionnak nagyszerű nyitánya. Október 5-én a Zenedében. Jegyek Keszthely és Kronovitznál.

Tűkörügyártás, kirakatok (tűkörügyártás, autók c-issólt üvegezése, Sipkovits, Sziv-utca 15-15. Telefon 3-56.

Vegye meg a patikában az „Agrária” patkányirtó huskonzervát. Iskolakönyvek új és használt író és rajzszerek legnagyobb választékban kaphatók Antalffy József könyv- és papírkereskedésében Szent Anna- és Varga utca sarkon.

Joghallgató azonnal elvállal bármily irodai munkát. Cim a „Hajdúföld” kiadóhivatalában.

Dr Szász Adolf hazaérkezett. Fog- és szájbetegeknek rendel 10-12 óráig. Piac utca 59. szám.

PÁRISI
HÖLGYFODRÁSZ
SZALON

SIMONFFY-U. TEJPIAC

Tartós ondolás. Henné hajfestés. Hullott és vagott hajat legmagasabb áron vesz.

Pénztár-blokk

öt féle betűjezéssel

kapható bármily mennyiségben

lapunk kiadóhivatalában

Piac-utca 59. sz.

RISKO BELA

NŐI DIVATTERME

FERENC JÓZSEF-UT 26

MAGYAR IGÉK

Nem lelki, testi s országbell javaink dicsérete emelheti fel hazánkat, hanem hátramaradtsunk s hibáink nagylelkű elismerése s azoknak férfias orvoslása. Széchenyi István.

A bíról tennispálya teniszversenye. A Polgári Lövő és kert-helyiségében levő bíról tennispályán játékok most sikerült házi versenyt rendeztek, amely a következő eredményt hozta: Nő egyes, első Nagy Kálmán, II. Bahunek Edit, III. Horváth Irén. Férfi egyes első Káló Zoltán, II. vités Kovács Emér, III. Csóky János. Női páros első Nagy Kálmán-Bahunek Edit pár. A férfi páros és vegyes páros versenyszámokban még nem fejeződtek be a küzdelmek. A versenyzők igen szép teljesítményt nyújtottak és minden számban erős, magasszintű és izgalmas küzdelmek folytak. A győztesek és helyesettek szép ajándékokat kaptak.

A Debreceni Kereskedő Társulat vasárnap délelőtt 11 órától tartandó ünnepi közgyűlésének rendjében változás lesz, amennyiben a közgyűlés első száma a Debreceni Kereskedő Ifjak Dalköre által előadandó énekszám lesz s a gyűlés beárítása után a Hymnust fogja énekelni a Dalkör. Közöljük azt is, hogy a közgyűlés után a Bikában tartandó társasbéd nem fél 2 órakor, hanem fél 1 órakor veszi kezdetét.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Szeptember 25.: Offenbach, Operette. Új betanulással, D) bérlet.
Szeptember 26.: Offenbach, Operette. Bérletszűnet.
Szeptember 27.: Délután Dolly, Operette. Olcsó helyárak. Este: Offenbach, Operette. Bérletszűnet.

Mozgósínházak közleményei:

Urania-mozgó
Kacagó est! Zigottó az oroszlan-szívű, burlész 7 felvonásban. Zigottó a burlészek legjobb szereplője, az utóbbi időben kevés filmen játszik, illetve a film drágaságánál fogva, alig kerül forgalomba. Megelőzik: A becsomagolt kutya és Sitz a szesz-csempész, 2-2 felvonásos amerikai burlész.

Vigaszínház-mozgó

Két sláger egy előadásban! Az évad egyik legmulatságosabb filmje: Tangó Argentínó, dráma 6 felvonásban. Ezt megelőzi: a Gyilkos lovag, cowbolytörténet 6 felvonásban.

Apollo mozgó

Szombattól kezdve: A vágyak asszonya, regény a feslett világból 8 felvonásban. Izgalmas jelenetekben bővelkedik. Kísérő: Nick Patzer s nyomorgó, burlész.

SZÓZAT

KRISZTÉNY, POLITIKAI NAPILAP
Rögzítés: Egy óra 40.000 K
negyedévre 10.000 korona.
Egyes szám ára hétköznap 2000 korona, vasárnap 3000 korona

OLCSÓ, BIZTOS, GYORS
eredményt ér el, ha a SZÓZAT-ban hirdeti !!

Ha venni, vagy eladni akar, ha állást keres, a HAJDUFÖLD hírdetéseinek biztos az eredménye

A Hajdúföld mezőgazdasága

Szántógépbemutató Kabán

A jövő hónap 5-én és 6-án Tiszántul gazdanépe számára nagyjelentőségű esemény játszódik le a kabai vasútállomás mellett. Ezekre a napokra ugyanis a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara kerületi szántógépbemutatót hirdetett. A bemutatónak kettős célja van: egyrészt megakarja ismertetni a csonkaország gazdálkodó népével mindazokat az erőgépfajtaikat, melyek mezőgazdasági munkálatoknál előnyösen felhasználhatók, másrészt

versenyre szólítja fel a gépgyárakat, hogy mutassák be, mennyire állja meg a sarat az általuk forgalomba hozott gép a nehéz műveletű kabai talajon. Ugy véljük, hogy e kettős feladatának meg is fog felelni nagyszerűen ez a bemutató s újabb elismerést és dicséretet szerez a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamarának, mely rövid, néhány esztendő fennállása alatt oly sokszor vált Keletmagyarország, közelebbről pedig Debrecen városa büszkeségére.

A bemutató nagyobb sikere céljából olyan területet választott ki a Kamara, mely vasuti fővonalon fekvő állomás tözsomszédságában terül el. Kabára pedig azért esett a választás, mert ott az állomás mellett egy tagban erősen kötött gabona-taló és kukorica föld volt e célra megszerezhető. Ilyenformán könnyen és kedvezményes áru vasuti jeggyel megközelíthető a bemutató helye, ahol október 5. és 6. napjain allandóan munkában lesznek láthatók a különféle szántógéptípusok.

A bemutató szereplő erőgépek

Hazai és külföldi gyárak versengve küldik benevezéseiket erre a bemutatóra, mely ugy az időpont szerencsés megválasztása, valamint a hely és terep, továbbá a nehéz talaj tekintetében országos jelentőségűvé válik.

Hazai gyáraink közül eddig a Hoff'er és Schranz jelentette be Robuc nevű 20 lóerős nyersolajtraktorát. Ez a gép az utóbbi időben került csak piacra, de olcsó munkája és tartóssága miatt már is nagy közkeveltségnek örvend. Szerepelni fog a bemutatón több nagyteljesítményű erőgép is. Ezeket mind német gyárak állítják munkába.

Többek között felemlítendő a lánctalpas WD vontató, mely rendkívül szolid gyártmányú gép s mindenféle talajon kitűnő munkát ad, továbbá a Neumayer traktor és a Stock motor-éke, mindkettő német alaposságról tanuskodik. Lesz a bemutatóon egy francia gyártmányú traktor is, a Regnault kerekes vontató. Ez a gép most mutatkozik be először Magyarországon. Odahaza ma már meghódította a maga számára a francia gazdaközönseget. Az amerikai gyártmányok közül résztvevni jelentkezett eddig a Forsan-traktor. Belőle már több mint 700 db van hazánkban. Cormick traktor, mely ép a Tiszántulon honosodott meg legjobban. Lesz egy újabb amerikai gyártmány is, a Case-traktor, mely most akar tért hódítani az országban.

Mindezek az erőgép-fajták szántáson kívül cséplésre és vontatásra is felhasználhatók, vagyis ugynevezett egyetemes mezőgazdasági erőgépek.

A bemutatóon csak szántást végeznek az egyes gépek, mert ennél a munkánál állapítható meg igazán valamely erőgép teljesítőképessége. Ha valamely gép megerősítés nélkül kiállja a szántási próbát, akkor az minden más munkánál biztosan be fog válni. Különösen áll ez abban az esetben, ha az erősen kötött kabai talajon kifogástalan szántói munkát szolgáltat.

Kíváncsok tehát, hogy az október 5-én és 6-án rendezendő kabai szántógépbemutatóra

minél több tiszántuli gazda elmenjen.

Ott nagyszerű alkalom nyílik a munkába állított gépek tanulmányozására, esetleg egy vásárolandó erőgép kisméltására. Azt hisszük, fölösleges ez alkalommal hangsúlyoznunk, mennyire ajánlatos mezőgazdasági üzemeknek ilyen gépekkel való felszerelése. Csak röviden arra mutatunk rá; hogy célszerűen megdolgozzon a helyjesen kezelt erőgéppel olcsóbban, többet és jobbat termelhetünk. Erre pedig igazán nagy szükségünk van ma napok, amikor gazdaságadalmunk oly nehéz korszakot él át.

Erdey János,
a debr. gazd. akad.
műszaki tanára.

TESTEDZÉS

Vasárnap délelőtt lesz az atletikai csapatbajnokság

Tömeges nevezés történt a vasárnapi atletikai csapatbajnoki versenyre. Különösen dicséret illeti a középiskolások sport körének országos szövetségét, mert a középiskolásokat is bevonta az atletikába és a vasárnapi csapatbajnoki versenyre a debreceni, nyíregyházi és a szolnoki KISOSs minden stafétára két két csapatot nevezett be. A kerületi csapatbajnoki versenyen való részvételük nagyban emeli már tömegükönél fogva is a verseny színvonalát.

A senior versenyre eddig a DEAC, DTE, Nyíregyházi TVE, Szolnoki MOVE neveztek csapataikat s küzdelmük elsőrendű sportot ígér. Különösen szép eredményt várunk a DEAC 4x1500-as együttesétől, amely országos viszonylatban is elsőrangú erőt képvisel. Erős küzdelmek és nagyszerű eredmények várhatók az összes számban s bizonyos, hogy egy kerületi rekord sem fog a jövő évre fennmaradni. A tömeges nevezésekre való tekintettel a rendező kerület kénytelen a verseny kezdetét előbbre hozni s így a verseny vasárnap délelőtt fél 10 órakor kezdődik a nagyerdői sporttelepen.

A versenyre belépő díj nincs, azonban a program megvalósítása kötelező.

Ma, pénteken este 9 órakor intézőbizottsági ülést tart a Magyar Atletikai Szövetség keleti kerülete az Arany Bika kávéházban.

A bírójelöltök az intézőbizottság határozata értelmében kötelesek lefizetni a 107 ezer korona visszárdiját vagy Pauló István pénztárosnál, vagy a megkapott postai befizetőlapon utján, mert máskülönben nem bocsátják őket vizsgára és jelentkezésük is semmisnek fog tekintetni.

Lemondott a bírótisztület elnöksége és tisztikara. A keleti bírótisztület elnöksége és intézőbizottsága, tisztikara lemondott. A lemondásra közvetlenül az szolgáltatott okot, hogy a fővárosi bírótisztület önmagától olyan mérközésekre is küldött bírót, legújabbban Kelet-Budapest I. B. válogatott mérközésére, amelyre már debreceni bíró volt kiküldve. A Bírótisztület ezt rendkívül sérelmesnek tartja és az ügy teljes tisztázását és elégtételt kér. Panasz van a fővárosi bírók költség számláira is. Így például a vasárnapfelelősen leküldött Schisler bíró már szombaton Debrecenbe érkezett, holott vasárnap is jöhetett volna.

A DTE birkozó versenye. A Debreceni Torna Egyesület október 4-én vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendezti a Péterfia-utca 76. szám alatti tornacsarnokában országos ifjúsági birkozóversenyét 5 súlycsoportban. Nevezési határidő szeptember 30. Nevezések az MBSz címére Budapest, Rottenbiller utca 37., II. 25. küldendők. Nevezési díj személyenként 10.000 korona, mely a mérlegelésnél fizetendő is. Minden súlycsoport győztese nagyezüst, II. helyezett nagy ezüst, III. helyezett nagybronz, 8 induló esetén a negyedik helyezett kisézüsttőzött érmet kap szallagon. Mérlegelés 4-én vasárnap reggel 9 órától a verseny színhelyén.

A felelőztési tanács ma, pénteken este rendkívül fontos tárgysorozattal ülést tart.

Mig a készlet tart olcsón vásárolhat a
Rózsa-utca „Hangyában“ Rózsa-utca
1 kg barackiz (házi főzés) I. 28000 I doboz csokoládé desszert I
1 literes üveg Triple sec I — 75000 Koestlin-féle 1/4 kg os — — 19000
1 literes üveg oszárkörte — 75000
Akác- és virágmez szintén a legolcsóbb árban kapható.

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek,
selymek, divatfűzők és mindenféle
ősz divatújdoncságok
ooooo naponta érkeznek! ooooo
Kirákatáinkat sziveskedjenek figyelemmel kíséreni!
Aszódi és Róth Divatáruháza
A Közs. Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses szállítói. Tisztviselőnek 5% kedvezmény.

A TŐZSDE

Zürichi zárlat
 Newyork 518—, London 2511¹/₂, Mil-
 lanó 2117, Páris 2452—, Brüsszel
 2282, Prága 1585—, Budapest 0.0072 60
 Belgrád 921, Bukarest 250, Hollandia
 208.5, Berlin 123¹/₄, Bécs 72.95, Varsó
 82, Szófia 376.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizariótyamokról

Dollár 7190—72010, angol font 345500—
 346500, hollandi forint 28455—28655,
 francia frank 3374—3398, svájci frank
 13700—13836, cseh korona 2103—2121, el
 389—345, litva 2903—2928, dinár 1248—
 1262, 100 német márka 16862—16998,
 osztrák korona 100.18—100.68 K.

Terményfőzsere zárlat

A mai terményfőzsere az irányzat bu-
 sában és roszban lanya volt, takarmány-
 cikkből barátságos.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki
 buza 367,5—370, egyéb 360—365,
 77 kilós tiszavidéki 372,5—375, egyéb
 365—370, 78 kilós tiszavidéki buza
 375—377,5, egyéb 370—372,5, 79 kilós
 tiszavidéki buza 377,5—380, egyéb 372,5—
 375, sórápa 259—310, korpa 172,5—
 177,5, rozs 267,5—272,5, tengeri 267,5—
 292,5, repce 595—605, zab 242,5—257,5.

Ferencvárosi sertésvásár

Irányzat lanya, felhajtás 2900. Árak:
 könnyű 19—22,5, közép 22—24, nehéz
 24—25.

FESTÉKEK

PADLÓLAKKOT, BRUNOLINT, TER-
 PENTINT, FIRNISZT, ZOMÁNCLAK-
 KOT, MINDEN SZÍNŰ PORFESTÉKET

© kiváló minőségben na-
 gyon olcsón vásárolhat

STERN PIAC-U. 10
 BIKA SZÁLLODAVAL SZEMBEN

ISKOLAKÖNYVEK

ÍRÓ- ÉS RAJZSZEREK
 az összes iskolák részére
 legnagyobb választékban

CSÁTHY FERENC RT.-NÁL
 kaphatók
PIAC-UTCA 8. TELEFON 2 96

747/1926. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreceni járásbíróság 1925. Pk. II.
 15780. sz. végzése folytán 500.000 korona
 tőke, ennek megítélt kamatai 159.850 ko-
 rona eddigi és a még felmerülendő költsé-
 gek behajtása végett Sipos Ferenc ja-
 vára 1925. évi szeptember hó 25. napján
 délelőtti 9 órakor Debrecenben előbb Szé-
 chegyi-utca 15, onnan Hadházi utca 22. sz.
 háznál 24.550.000 koronára becsült ingó-
 ságok, u. m. butor stb bírói árverésen a
 legelőbbit igérőnek esetleg a becsáron alól
 is eladhatnak.
 Debrecen, 1925 aug. hó 25-én.

Szilágyi Lajos,
 bír. végrehajtó.

VAS-ÉS FAREDÓNY

Allandóan raktáron, Budapesti áraból
 10 százalékos engedmény. Mindenféle la-
 katos szakmába vágó munkát vállalok.

Fekete Lajos Piac-utca 66.

Saját készítésű iskolai cipők

nagy választékban szép kiviteiben
legolcsóbban

KRAUSZ cipőüzletében

Nagytemplom mellett.
 Férfi-, női és gyermekcipők nagy vá-
 lasztékban raktáron.

APROHÍRDETÉSEK

Hégy lapban olvassák az On apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad
 a Debreczen, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli
 Újrlap kiadóhivatalában vagy a Csáthy Ferenc Rt. (Piac-ucca 8), vagy a He-
 gedűs és Sándor R. T. (Piac-ucca 34), vagy az Aczél Henrik (Piac-ucca 24)
 könyvesboltjának pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szóig 8000 ko-
 rona, minden további szó 800 korona. — Vastagbetűsítő és levelezés 1600 K.

Levelezés

Fiatal, esinos, intelligens leány keresi or-
 vos, ügyvéd barátságot. Levelet a Ti-
 szántúlihoz „Chic” jellegű kérek. 267

Lakás

Különbejárta butorozott utcai szoba koszt-
 tal vagy anélkül kiadó. Nyugati-utca 82.
 szám. 228

Öt szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségek-
 ből álló modern lakás novemberre át-
 adás. Értekezni lehet Werbőczy-utca 10.
 Ügyvédi iroda. 247

Egy utcai szoba, konyha lelépéssel átadó.
 Cim a kiadóban. 250

Két utcai szoba, előszoba mellékhelyisé-
 gekkel nagyjellemű átadó. Teleki-u.
 96. szám.

Butorozott szoba, veranda különbejárattal
 kiadó október 1-re. Varga-utca 15, ke-
 resztéptület. 276

Lakásnak átalkatható helyiségek kiadók.
 Bőszörményi-ut 49. 269

Különbejárta utcai butorozott szoba vil-
 lanyvilágítással október 1-re kiadó —
 Eötvös-utca 48. 3038

Egy szoba, konyha lelépéssel azonnal át-
 adó. Szentanna-utca 25. 3027

Két egyetemi hallgató vagy hallgató
 butorozott szobát kaphat esetleg ellá-
 tással. Károly Ferenc József-ut 7. 263

Butorozott szoba külön bejárattal 1—2
 személynek kiadó. Széchenyi-utca 18.
 szám. 275

Különbejárta esinos utcai butorozott szoba
 kiadó. Honvéd-utca 9/K. 272

Egy utcai butorozott szoba 1—2 uri em-
 ber részére kiadó. Veres-utca 3. 3034

Ajánlat

Zongora tanárno tanítványokat vállal, aka-
 démiai módszer szerint tanít és kivá-
 natra a városi zeneiskolában vizsgáztat,
 Cim a Hajdúföldnél 757

Ablakok minden nagyságban kaphatók
 ablakgyár, Blattner, Sziv-utca 14, 83

Tűifa és szén legelőnyösebben beszerez-
 hető Erdélyi tűzifabehozatalánál Föld-
 utca 2, Telefon 10—93, 30

Vaslemezok, szekérvasalások Kovács Gyula
 vasüzletben jutányosan kaphatók Bika
 mellett, sarkon. 211

Délelőtti órákra zongora bérbé adó havi
 150 ezer koronáért. Cim a kiadóhiva-
 talban. 203

Középszkolák fiu és leánytanulókat corre-
 petál, pot-, magánvizsgákra előkészít ta-
 nításban jártas orvostanhallgató. Meg-
 keresések dohánybevitel kapusához küld-
 dendők. 229

Központon legforgalmasabb helyen üzlet-
 helyiség elegáns berendezéssel azonnal
 átadó. Cim a kiadóban. 207

Középszkolai tanulókat korrepetál és ma-
 gánvizsgákra előkészít doktorátussal
 bíró tanárno, Cim a kiadóban. 251

Bérszöveget len, kender és gyapjufonalból
 vállal a Mansz szövője Burgundia 1.
 szám. Ugyanott mindenféle szöttek ju-
 tányosan kaphatók. 3020

Október 1-re kiadó 35 hold tanyás föld.
 Cim a Hajdúföld kiadóban. 3024

Kélesöket folyóit házra földre. Beté-
 tekre nagy kamatot ad Gazdák Baakja
 Kossuth és Batthyányi sarok. 3030

HASZNÁLT

GÉPSZIJAT

LEGMAGASABB ÁRBAN VESZ

A
HAJDUFÖLD NYOMDÁJA
 PIAC-U. 59.

Irógépleírások, német, francia fordítással
 is, legszöbben, legolcsóbban több péld-
 ányban gyorsan készítenek Ardonénál,
 Simonffy-utca 2. Telefon 13—53. 64

Egy fiatal nő főzőnő vagy takarítást el-
 vállal. Cim Tordainé, Király-utca 4. 262

Fodrászsegéd elsőrangú tüzletbe ajánko-
 zik. Cim a kiadóban. 277

Harisnyakötő gémmel Kar-utca 23. sz. alá
 költöztem. Harisnyakötéseket jutányosan
 vállalok. Zauerbrun. 270

Gazdaszokat, egyetemi ballgatókat teljes
 ellátásra elfogad keresztény uri család.
 Piac-utca 19. szám, II. emelet, folyosón
 balra. 271

Magános nő vagy férfi, ki 10—15 millió
 korona kölcsönt ad, kamat fejében egy
 szép parkettes szobát kaphat. Cim a ki-
 adóban. 282

Kereslet

Dezki Imre 52 éves munkesős ember
 majoros, béres, kocsis vagy hasonló
 állást keres, Megkeresést Hajdúföldhöz
 kér. 995

Nyugalmasított csendőrfőtörzsőrmester pénz-
 beszedő, raktárnoki irodai vagy bár-
 milyen bizalmi állást elfogad. 3010

Intelligens német kisasszonyt keresek két
 gyermekhez. Cim a kiadóban. 227

Egy tanuló felvételt, koszt vagy fizetés.
 Oláh kocsigyártó Rákóczi 11. 244

Fuvarosokat téglahordásra keresek. Vár-
 utca 8. 3031

Vidéki jömenetű vendéglő és kávéház-
 hoz társ keresetek is tőkével. Érte-
 kezni Külsővárosi kerület vendéglőben, 2.
 alatt. 3029

Bérbe keresek a város környékén kisebb-
 nagyobb földterületet, esetleg szőlőt
 vagy gyümölcsösöt. Cim a kiadóhivatal-
 ban. 260

Isztállót 1 lóra keresek állomás közelében,
 Károly Ferenc József ut 12. 254

Hégy és egyéves gyermekek mellé keresek
 jó bonyonyítvánnyal rendelkező nőt, lehe-
 tőleg gyermekkerestésznő elsőjére. Arany
 János-utca 42. 261

Eladás

Hozódák fi yelmő! Két darab centrifugál
 készülék vörös rézből mosódák részére
 potom áron eladó. Reichmann Vilmos,
 Széchenyi-utca 22. 63

BUTOROK

ELISMERT KIVÁLÓ MINŐSÉGBEN ÉSEREDETI OLCSÓ GYÁRI ÁRON KAPHATÓ
DEBRECENI FAIPAR R-T.
 VÁROSI ÜZLETÉBEN KIRÁLY U. 3. SZ. ELŐNYÖS FIZETÉSI FELTÉTELEK.

LEGNAGYOBB SZŐRMEÁRUHÁZ

Piac utca vagy Pó-ut 4. (négy) szám alatt.

Elsőrangú szőcsárúm szigorú szabott árak mellett: Seál bunda 7 millió koronától
 80 millióig, Nercz bunda 15 millió koronától 100 millióig, sport bunda 1.500.000
 koronától 10 millióig, női bőrkabát 2.500.000 koronától 5 millióig, női bekecsék, női
 sapka 2 millió koronától 5 millióig, róka gallérok és saálók 5 millió koronától 19
 millióig, elsőrendű férfi bőrkabátok 2.500.000 koronától 15 millió koronáig.

Mindennemű szőcsárúban saját készítmény.

VÉGNAGYULA SZÜCSMESTER

OLCSÓKENYÉR

4300

1 kilogramm a

KÖZTISZTVISELŐK ÁRUDAIBAN